

Datum van
inontvangstneming

:

07/05/2015

Zaak C-155/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

1 april 2015

Verwijzende rechter:

Kammarrätten i Stockholm (Zweden)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

27 maart 2015

Verzoekende partij:

George Karim

Verwerende partij:

Migrationsverket

[OMISSIS]

VOORWERP

Overdracht overeenkomstig de Dublinverordening; thans verzoek om een prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie van de Europese Unie enzovoort.

[OMISSIS] Migrationsöverdomstolen (hof van beroep in migratiezaken) geeft de volgende

BESLISSING

1. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing in overeenstemming met de bijlage hierbij (bijlage bij het proces-verbaal ter terechtzitting).
2. De behandeling van de zaak wordt geschorst tot de uitspraak van het Hof of een andersluidende beslissing van Migrationsöverdomstolen.

[Or. 2]

[OMISSIS]

[Or. 3]

BIJLAGE BIJ HET PROCES-VERBAAL TER TERECHTZITTING

Verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 267 VWEU over de uitlegging van verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (herschikking) (hierna: „verordening nr. 604/2013” of „verordening”)

- 1 Kammarrätten i Stockholm (administratief hof van beroep, Stockholm), Migrationsöverdomstolen, wenst bij prejudiciële beslissing te vernemen hoe verordening nr. 604/2013 moet worden uitgelegd met betrekking tot de omvang van de toetsingsbevoegdheid inzake overdracht. De uitleggingsvragen zijn gerezen in een zaak betreffende overdracht overeenkomstig de verordening. Een vreemdeling die in Zweden een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, heeft eerder in Slovenië een dergelijk verzoek ingediend. De bevoegde Sloveense instantie heeft het verzoek van Migrationsverket (Zweedse immigratiedienst) om de betrokkene terug te nemen aanvaard. Migrationsverket wees daarom het verzoek om internationale bescherming af en besloot verzoeker aan Slovenië over te dragen. Migrationsöverdomstolen wenst te vernemen of de nieuwe bepalingen over daadwerkelijke rechtsmiddelen van verordening nr. 604/2013 (overweging 19 en artikel 27, leden 1 en 5) inhouden dat een asielzoeker over de mogelijkheid dient te beschikken om ook op te komen tegen de criteria van hoofdstuk III van de verordening op grond waarvan hij kan worden overgedragen aan een andere lidstaat die ermee heeft ingestemd hem te ontvangen, dan wel of een daadwerkelijk rechtsmiddel kan worden beperkt in die voege dat het enkel geldt voor het recht op een beoordeling van de vraag of sprake is van systemische tekortkomingen van de asielprocedure en de opvangvoorzieningen in de lidstaat waaraan de verzoeker zal worden overgedragen (naar analogie van het oordeel van het Hof van Justitie in zaak C-394/12). Voor het geval dat het Hof zou oordelen dat het mogelijk dient te zijn tegen de criteria van hoofdstuk III van de verordening op te komen, wenst de verwijzende rechter tevens te vernemen of artikel 19, lid 2, van verordening nr. 604/2013 inhoudt dat de verordening geen toepassing mag vinden indien de asielzoeker aantoont dat hij gedurende ten minste drie maanden buiten het grondgebied van de lidstaten heeft verbleven.

[Or. 4]

Toepasselijke bepalingen van Unierecht

- 2 Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielerzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend (hierna: „verordening nr. 343/2003” of „vorige verordening”) werd ingetrokken en vervangen door verordening nr. 604/2013.
- 3 Verordening nr. 604/2013 strekt ertoe te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten is ingediend (artikel 1).
- 4 Uit artikel 3, lid 1, van de verordening volgt dat de lidstaten elk verzoek om internationale bescherming behandelen dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze wordt ingediend en dat het verzoek wordt behandeld door een enkele lidstaat, namelijk de lidstaat die volgens de in hoofdstuk III genoemde criteria verantwoordelijk is. Ingevolge artikel 17, lid 1, kan elke lidstaat in afwijking van artikel 3, lid 1, een bij hem ingediend verzoek om internationale bescherming van een onderdaan van een derde land of een staatloze behandelen, ook al is hij daartoe op grond van de in de verordening neergelegde criteria niet verplicht.
- 5 Hoofdstuk III bevat criteria om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is. Ingevolge artikel 7, lid 1, zijn de criteria van toepassing in de volgorde waarin zij voorkomen in de tekst. Welke lidstaat de verantwoordelijke lidstaat is, wordt ingevolge artikel 7, lid 2, bepaald op grond van de situatie op het tijdstip waarop de verzoeker zijn verzoek om internationale bescherming voor de eerste maal bij een lidstaat indient. Wanneer is vastgesteld dat een verzoeker op illegale wijze de grens van een lidstaat vanuit een derde land heeft overschreden, berust de verantwoordelijkheid voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming krachtens artikel 13, lid 1, bij die lidstaat. Die verantwoordelijkheid eindigt twaalf maanden na de datum waarop de illegale grensoverschrijding heeft plaatsgevonden.

[Or. 5]

- 6 Hoofdstuk V van de verordening bevat bepalingen over de verplichtingen van de verantwoordelijke lidstaat. Ingevolge artikel 18, lid 1, onder b), is de verantwoordelijke lidstaat onder meer verplicht een verzoeker wiens verzoek in behandeling is en die een verzoek in een andere lidstaat heeft ingediend of zich zonder verblijfstitel ophoudt in een andere lidstaat, terug te nemen. Die verplichting komt ingevolge artikel 19, lid 2, te vervallen indien de verantwoordelijke lidstaat, bij een verzoek tot over- of terugname van een verzoeker, kan aantonen dat de betrokkene het grondgebied van de lidstaten ten

minste drie maanden heeft verlaten, tenzij hij houder is van een geldige verblijfstitel die door de verantwoordelijke lidstaat is afgegeven. Een verzoek dat na een dergelijke periode van afwezigheid wordt ingediend, wordt beschouwd als een nieuw verzoek dat leidt tot een nieuwe procedure tot bepaling van de verantwoordelijke lidstaat.

- 7 In hoofdstuk VI van de verordening worden de overname- en terugnameprocedures geregeld. Wanneer een lidstaat waar een persoon als bedoeld in artikel 18, lid 1, onder b), een nieuw verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, van mening is dat een andere lidstaat verantwoordelijk is, kan hij die andere lidstaat ingevolge artikel 23, lid 1, verzoeken de betrokken persoon terug te nemen. Ingevolge artikel 25, lid 1, verifieert de aangezochte lidstaat de gegevens en neemt hij een besluit over het terugnameverzoek. Wanneer de aangezochte lidstaat instemt met de overname of terugname van een verzoeker, stelt de verzoekende lidstaat ingevolge artikel 26, lid 1, de betrokkene in kennis van het besluit om hem over te dragen aan de verantwoordelijke lidstaat en, indien van toepassing, van het besluit om zijn verzoek om internationale bescherming niet te behandelen.
- 8 Ingevolge artikel 27, lid 1, heeft de verzoeker het recht tegen het overdrachtsbesluit bij een rechterlijke instantie een daadwerkelijk rechtsmiddel in te stellen in de vorm van een beroep of bezwaar ten aanzien van de feiten en het recht. Krachtens [artikel] 27, lid 5, moeten de lidstaten ervoor zorgen dat de betrokkene toegang heeft tot rechtsbijstand en zo nodig tot taalkundige bijstand.

[Or. 6]

Feiten van het geding e.d.

- 9 George Malki Karim, een Syrisch onderdaan, diende op 3 maart 2014 in Zweden een verzoek om internationale bescherming in. Een controle in de Eurodac-gegevensbank bracht aan het licht dat verzoeker eerder, op 14 mei 2013, een dergelijk verzoek in Slovenië had ingediend. Derhalve verzocht Migrationsverket op 20 maart 2014 Slovenië overeenkomstig artikel 18, lid 1, onder b), van verordening nr. 604/2013 verzoeker terug te nemen en diens verzoek om internationale bescherming te behandelen. Op 3 april 2014 aanvaardden de Sloveense autoriteiten verzoeker over te nemen. Vervolgens deed Migrationsverket op 4 april 2014 de Sloveense autoriteiten een mededeling toekomen waaruit bleek dat verzoeker aanvoerde dat hij gedurende meer dan drie maanden buiten het grondgebied van de lidstaten had verbleven. In het paspoort van verzoeker stond geen in- of uitreisstempel van de Schengenzone, maar daarentegen wel een inreisstempel van Libanon, gedateerd op 20 juli 2013. Na briefwisseling daarover handhaafden de Sloveense autoriteiten op 12 mei 2014 hun instemming met de terugname van verzoeker. Gelet op het feit dat Slovenië de verantwoordelijke staat was, besliste Migrationsverket op 13 mei 2014 Karims

verzoek om een verblijfsvergunning (met inbegrip van het verzoek om internationale bescherming) af te wijzen en de procedure inzake statusverklaringen te beëindigen. Migrationsverket besliste voorts verzoeker aan Slovenië over te dragen overeenkomstig de artikelen 26, lid 1, en 29, lid 1, van verordening nr. 604/2013.

- 10 Verzoeker stelde tegen het besluit van Migrationsverket beroep in bij Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen. Migrationsdomstolen verwierp het beroep met de motivering dat uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (zaak C-394/12, Abdullahi) blijkt dat, wanneer een lidstaat heeft aanvaard de verantwoordelijkheid voor een asielzoeker over te nemen, die asielzoeker slechts tegen de overdracht kan opkomen door zich te beroepen op systemische tekortkomingen van de asielprocedure in de ontvangende lidstaat. Doordat Slovenië de overdracht van verzoeker had aanvaard, was het voor de kwestie van de overdracht niet van belang of verzoeker al dan niet gedurende drie maanden buiten het grondgebied van de lidstaten had verbleven. Andere redenen om [Or. 7] de criteria van verordening nr. 604/2013 tot bepaling van de verantwoordelijke staat niet toe te passen, zijn niet gebleken.
- 11 Verzoeker heeft tegen het vonnis van migrationsdomstolen hoger beroep ingesteld en vordert dat Migrationsöverdomstolen, met hervorming van dat vonnis, gelast dat zijn verzoek om internationale bescherming in Zweden wordt behandeld.
- 12 Migrationsverket verzet zich tegen toewijzing van het hoger beroep.

Standpunten van partijen

- 13 Verzoeker voert ter ondersteuning van zijn hoger beroep primair het volgende aan. Slovenië is niet de overeenkomstig verordening nr. 604/2013 verantwoordelijke lidstaat, aangezien hij het grondgebied van de lidstaten meer dan drie maanden heeft verlaten. Het feit dat Slovenië, toen het niet langer verantwoordelijk was, met de overdracht heeft ingestemd, kan niet worden geacht met zich mee te brengen dat het land de verantwoordelijke lidstaat wordt. In zaak C-394/12, Abdullahi, waren de omstandigheden niet zo dat het land ten tijde van zijn instemming volgens de vorige verordening niet langer verantwoordelijk was. Karim diende op 14 mei 2013 in Slovenië een verzoek om internationale bescherming in, verliet vervolgens Slovenië en heeft in Libanon verbleven totdat hij naar Zweden reisde. Het is duidelijk dat hij tot zijn reis naar Zweden niet op het grondgebied van de lidstaten heeft verbleven, aangezien documenten in die zin ontbreken. Indien de verantwoordelijkheid kan worden bepaald op de wijze waarop dat in zijn geval is gebeurd, blijven de bepalingen van de verordening over het eindigen van de verantwoordelijkheid van een lidstaat een dode letter. Subsidiair voert hij aan dat de overdracht achterwege dient te blijven om humanitaire redenen en dat de Sloveense asielprocedure systemische

tekortkomingen vertoont die van dien aard zijn dat een overdracht aan Slovenië niet kan worden uitgevoerd.

- 14 Migrationsverket heeft onder meer het volgende aangevoerd. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft vastgesteld wat de betrokkene kan betwisten, wanneer een overdrachtsbesluit is genomen nadat overeenkomstig de verantwoordelijkheidscriteria van verordening nr. 343/2003 is bepaald welke staat verantwoordelijk is (C-394/12, Abdullahi). Niets wijst erop dat het de bedoeling is dat verordening nr. 604/2013 anders wordt toegepast. Bovendien **[Or. 8]** bestaat er geen reden om het recht van verzoeker om beroep in te stellen anders uit te leggen indien een ander verantwoordelijkheids criterium is toegepast dan de pendant van artikel 10, lid 1, van verordening nr. 343/2003. Verzoeker beschikt daarom niet over de mogelijkheid de door hem tegen de juistheid van de aanvaarding gemaakte bezwaren te laten onderzoeken door Migrationsöverdomstolen. Het is door het antwoord van de aangezochte lidstaat, of soms doordat een antwoord uitblijft, dat de verantwoordelijkheid wordt bepaald. De betrokkene heeft niet echt invloed op dat proces, maar het is een aangelegenheid tussen de betrokken lidstaten. Indien verzoeker daartoe in de gelegenheid zou worden gesteld, zou dat met zich mee kunnen brengen dat de Zweedse autoriteiten en rechterlijke instanties besluiten van een andere lidstaat toetsen. Een dergelijke regeling vindt geen steun in verordening nr. 604/2013 en zou het stelsel verwarrend en onvoorspelbaar maken.

Noodzaak van een prejudiciële beslissing en vragen

- 15 In het bij Migrationsöverdomstolen aanhangige geding verschillen partijen van mening over de omvang van de toetsingsbevoegdheid van de rechterlijke instanties inzake overdracht overeenkomstig verordening nr. 604/2013.
- 16 Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft eerder onderzocht in hoeverre de bepalingen van hoofdstuk III van verordening nr. 343/2003 de asielzoekers daadwerkelijk rechten verlenen die de nationale rechterlijke instanties verplicht zijn te beschermen. In zaak C-394/12, Abdullahi, oordeelde het Hof dat artikel 19, lid 2, van verordening nr. 343/2003 aldus moet worden uitgelegd dat, wanneer een lidstaat op grond van het in artikel 10, lid 1, van die verordening genoemde criterium, namelijk als de lidstaat waar de asielzoeker voor het eerst het grondgebied van de Europese Unie is binnengekomen, heeft ingestemd met de overname van een asielzoeker, die asielzoeker slechts tegen de keuze van dat criterium kan opkomen door zich te beroepen op het bestaan van systemische tekortkomingen van de asielprocedure en van de opvangvoorzieningen voor asielzoekers in die lidstaat die ernstige, op feiten berustende gronden vormen om aan te nemen dat die asielzoeker een reëel risico zal lopen op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

[Or. 9]

- 17 Sinds de inwerkingtreding van verordening nr. 604/2013 is ten opzichte van verordening nr. 343/2003 de bepaling gewijzigd die betrekking heeft op rechtsmiddelen in het kader van de procedure om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming. In overweging 19 van de nieuwe verordening wordt opgemerkt dat juridische waarborgen dienen te worden ingebouwd en een daadwerkelijk rechtsmiddel dient te worden gewaarborgd. Een daadwerkelijk rechtsmiddel dient zowel betrekking te hebben op de toepassing van de verordening als op de juridische en feitelijke situatie in de lidstaat waaraan de verzoeker wordt overgedragen. Artikel 27, lid 1, bepaalt verder dat de verzoeker het recht heeft tegen het overdrachtsbesluit bij een rechterlijke instantie een daadwerkelijk rechtsmiddel in te stellen in de vorm van een beroep of bezwaar ten aanzien van de feiten en het recht. Voorts zijn onder meer bepalingen inzake rechtsbijstand ingevoerd. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft niet eerder een standpunt ingenomen over de omvang van het rechtsmiddel waarin artikel 27, lid 1, van de verordening voorziet. Tegen die achtergrond acht Migrationsöverdomstolen het noodzakelijk het Hof overeenkomstig artikel 267 VWEU te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de verordening.

Derhalve verzoekt Migrationsöverdomstolen het Hof de volgende vragen te beantwoorden.

Houden de nieuwe bepalingen over daadwerkelijke rechtsmiddelen van verordening nr. 604/2013 (overweging 19 en artikel 27, leden 1 en 5) in dat een asielzoeker over de mogelijkheid dient te beschikken om ook op te komen tegen de criteria van hoofdstuk III van de verordening op grond waarvan hij kan worden overgedragen aan een andere lidstaat die ermee heeft ingestemd hem te ontvangen, of kan een daadwerkelijk rechtsmiddel worden beperkt in die zin dat het enkel geldt voor het recht op een beoordeling van de vraag of er sprake is van systemische tekortkomingen van de asielprocedure en de opvangvoorzieningen in de lidstaat waaraan de verzoeker zal worden overgedragen (naar analogie van het oordeel van het Hof van Justitie in zaak C-394/12)?

[Or. 10]

Ingeval het Hof zou oordelen dat het mogelijk dient te zijn tegen de criteria van hoofdstuk III van de verordening op te komen: houdt artikel 19, lid 2, van verordening nr. 604/2013 in dat de verordening geen toepassing mag vinden indien de asielzoeker aantoont dat hij gedurende ten minste drie maanden buiten het grondgebied van de lidstaten heeft verbleven?